

RAPORT DE EVALUARE INTERMEDIARĂ

privind implementarea Hotărârii Guvernului nr. 625/2023 cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023-2027.

Perioada evaluată: *septembrie 2023 – martie 2026*

Chișinău, mai 2026

Cuprins:

RAPORT DE EVALUARE INTERMEDIARĂ.....	1
1. Sumar Executiv.....	3
2. Introducere.....	3
3. Analiza Structurii Programului și a Implementării Planului de Acțiuni.....	6
3.1. Structura și parametrii de planificare.....	6
3.2. Calendarul de implementare și planificarea operațională.....	8
3.3. Sinteza statistică a progresului (Status cumulativ).....	8
3.4. Situația implementării conform Raportului anual 2025.....	8
3.5. Situația statistică actualizată (martie 2026).....	12
3.6. Replanificare, conform Raportului anual 2025.....	13
4. Analiza detaliată pe obiective specifice.....	13
5. Evaluarea Programului pe criterii de analiză.....	20
5.1. Relevanța.....	20
5.2. Coerență.....	20
5.3. Eficacitatea.....	20
5.4. Eficiența.....	21
5.5. Impactul.....	21
5.6. Durabilitatea.....	21
5.7. Evaluarea conform criteriilor OCDE.....	22
6. Principalele riscuri identificate și măsuri de ajustare pentru anii 2026 - 2027.....	22
6.1. Riscuri normative și instituționale.....	23
6.2. Riscuri privind digitalizarea sistemului.....	24
6.3. Riscuri privind centralizarea achizițiilor publice.....	24
6.4. Riscuri privind capacitatea administrativă.....	24
6.5. Riscuri externe și contextuale.....	25
7. Concluzii generale și recomandări finale.....	25

1. SUMAR EXECUTIV

Prezentul raport constituie evaluarea intermediară a Programului național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 625/2023, cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 669/2025. Exercițiul de evaluare analizează progresul înregistrat la jumătatea perioadei de implementare, identificând gradul de atingere a țintelor stabilite și eficiența utilizării resurselor publice.

Sinteza performanței:

Analiza cantitativă și calitativă relevă un grad global de implementare de aproximativ 75% din acțiunile planificate pentru perioada de referință, din totalul celor 44 de măsuri, din care:

- Progrese majore s-au înregistrat în domeniul armonizării cadrului normativ primar cu Directivele UE (Obiectivul 1), unde cadrul legal primar a fost ajustat în proporție de 95%.
- Progrese moderate se constată în domeniul centralizării achizițiilor publice (Obiectivul 4), cu realizarea studiului de fezabilitate și inițierea pilotării achizițiilor centralizate.
- Întârzieri cu risc critic se înregistrează în componenta de digitalizare integrală (Re-engineering SIA „RSAP” - Obiectivul 2) și interoperabilitatea cu alte sisteme de stat (Fisc, Trezorerie, etc.), în implementarea mecanismelor de monitorizare a contractelor, cauzate de complexitatea specificațiilor tehnice și de calendarul procedurilor de achiziție a serviciilor IT și identificarea dezvoltatorului.

Analiza financiară: Rata de execuție a bugetului de stat alocat (subprogramul 05.01) este de 92%, reflectând o utilizare eficientă a resurselor interne pentru activitățile normative, de instruire și de profesionalizare. Rata de absorbție a asistenței externe este de 65%, situată sub nivelul planificat, ca urmare a calendarului specific al proiectului finanțat de Banca Mondială (Acordul de grant semnat la 15 mai 2025) și a etapizării procedurale impuse de regulile instituției finanțatoare. Recomandarea principală: Se impune accelerarea procesului de selecție a dezvoltatorului IT pentru noul SI „RSAP” (e-Achiziții), instituirea unui mecanism intermediar de monitorizare a executării contractelor și operaționalizarea graduală a mecanismelor de achiziții centralizate, în conformitate cu calendarul ajustat aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 669/2025.

2. INTRODUCERE

Programul național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2027 reprezintă documentul strategic de bază pentru transformarea sistemului național de achiziții dintr-un proces administrativ-birocratic într-un instrument de politică economică eficient, transparent și aliniat standardelor Uniunii Europene.

Evaluarea intermediară a fost realizată în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică și ale Ghidului metodologic pentru evaluarea intermediară și ex-post a politicilor publice, cu scopul de a analiza progresul înregistrat în perioada 2023–2025, de a aprecia gradul de realizare a acțiunilor planificate și de a identifica constrângerile sau riscurile care ar putea afecta atingerea obiectivelor până la finele anului 2027.

Metodologia de evaluare

Evaluarea a utilizat o abordare mixtă, bazată pe analiza datelor administrative furnizate de Agenția Achiziții Publice (AAP), Instituția Publică Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (CTIF) și Autoritatea Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (ANSC).

Pentru asigurarea rigurozității, indicatorii au fost clasificați conform următoarei scale:

Calificativ	Descriere Tehnică
Devansare	Valoarea indicatorului la finele perioadei depășește ținta planificată cu >10%.
Conform planului	Indicatorul se încadrează în marja de eroare de +/- 5% față de țintă.
Întârziere	Indicatorul înregistrează progres, dar este sub valoarea planificată (50-80% din țintă).
Regres / Fără progres	Valoarea este la nivelul anului de referință sau a scăzut.
Nu poate fi evaluat	Lipsa datelor statistice fiabile.

Achizițiile publice constituie un instrument fundamental prin care statul își transpune politicile publice în rezultate concrete și își onorează angajamentele față de cetățeni. Modul de gestionare a fondurilor publice prin procedurile de achiziții influențează direct calitatea infrastructurii, nivelul serviciilor publice, competitivitatea mediului de afaceri și, implicit, încrederea societății în instituțiile statului. De la modernizarea infrastructurii rutiere și creșterea eficienței energetice până la dotarea instituțiilor de învățământ și a celor medicale, sistemul de achiziții publice joacă un rol determinant în asigurarea dezvoltării economice, sociale și durabile.

În acest context, Guvernul Republicii Moldova a aprobat, prin Hotărârea Guvernului nr. 625/2023, Programul național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2027 (în continuare – Programul). Documentul stabilește direcțiile prioritare de reformă și modernizare a domeniului pe termen mediu și reprezintă un instrument de transformare sistemică, orientat spre consolidarea cadrului normativ, întărirea capacităților instituționale și digitalizarea integrală a proceselor.

Programul a fost elaborat în contextul necesității alinierii sistemului național de achiziții publice la standardele Uniunii Europene, în concordanță cu angajamentele asumate prin Acordul de Asociere și cu statutul Republicii Moldova de țară candidată la aderare. Totodată, acesta este corelat cu documentele strategice naționale relevante, inclusiv Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice, Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană

2030”, Programul de activitate al Guvernului și Planul național de dezvoltare, asigurând o abordare coerentă și integrată a reformelor.

Viziunea Programului constă în dezvoltarea unui sistem de achiziții publice modern, transparent și eficient, capabil să asigure utilizarea optimă a fondurilor publice („valoare pentru bani”) și să diminueze riscurile de ineficiență și corupție. În acest sens, intervențiile sunt structurate pe direcții strategice care vizează: armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, reengineeringul și digitalizarea integrală a sistemului electronic de achiziții pe întreg ciclul de achiziții, dezvoltarea unui sistem de achiziții orientat spre obiective de politici publice (inclusiv dimensiunea socială, de mediu și inovare), promovarea unei politici unitare pentru asigurarea eficienței economice și sociale a achizițiilor, precum și consolidarea capacităților și profesionalizarea personalului implicat în domeniu.

Responsabilitatea coordonării implementării Programului revine Ministerului Finanțelor, în calitate de autoritate responsabilă de elaborarea de politici în domeniul achizițiilor publice, în cooperare cu instituțiile relevante, inclusiv Agenția Achiziții Publice, Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe și Autoritatea Națională pentru Soluționarea Contestațiilor. Realizarea obiectivelor Programului presupune un efort instituțional coordonat și o cooperare interinstituțională continuă.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 și ale Ghidului metodologic pentru evaluarea intermediară și ex-post a politicilor publice, la mijlocul perioadei de implementare este necesară efectuarea unei evaluări intermediare. Aceasta are ca scop analiza progresului înregistrat în perioada 2023 - 2025, aprecierea gradului de realizare a acțiunilor planificate și identificarea eventualelor constrângeri sau riscuri care ar putea afecta atingerea obiectivelor până la finele anului 2027.

Prezentul raport oferă o imagine fundamentată asupra stadiului de implementare a celor 13 acțiuni și 44 de subacțiuni prevăzute în Planul de acțiuni al Programului. Evaluarea analizează în ce măsură acțiunile planificate au fost realizate în termenele stabilite, ce rezultate intermediare sunt deja vizibile în sistemul de achiziții publice, care sunt principalele riscuri ce pot afecta ritmul reformei și ce ajustări sunt necesare pentru perioada rămasă.

Pentru a asigura o analiză obiectivă și comparabilă, raportul utilizează un sistem unitar de calificative — „Realizat” (implementare integral), „Realizat parțial/În proces de realizare” (implementare inițiată, termen neexpirat), „Replanificat” (termen ajustat oficial) și „Nerealizat” (termen depășit fără progres semnificativ) — fiecare fiind însoțit de explicații relevante. Acest mecanism permite evidențierea progreselor, dar și a domeniilor care necesită intervenții suplimentare sau accelerarea măsurilor.

Evaluarea intermediară nu reprezintă doar un exercițiu formal de raportare, ci un instrument de management strategic. Prin identificarea punctelor forte și a vulnerabilităților, aceasta contribuie la ajustarea intervențiilor și la consolidarea mecanismelor de monitorizare, în

vederea asigurării unei implementări coerente și eficiente a Programului până la finalul perioadei de referință – anul 2027.

Sistemul de calificative utilizat în evaluare:

Calificativ	Semnificație
Realizat	Acțiunea a fost implementată integral, în conformitate cu indicatorii de monitorizare și cu respectarea cadrului legal și a principiilor transparenței decizionale.
Realizat parțial / În proces de realizare	Acțiunea a fost realizată incomplet sau implementarea este în desfășurare; pot exista deficiențe, întârzieri sau circumstanțe obiective care au influențat ritmul de realizare.
Replanificat	Acțiunile din program au fost revizuite, reprogramate și aprobate oficial ca urmare a unor circumstanțe care au determinat ajustarea calendarului inițial, fiind documentate și comunicate tuturor părților interesate, în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 669/2025.
Nerealizat	Acțiunea nu a fost implementată sau nu au fost întreprinse activități suficiente până la momentul evaluării.

Calificativele acordate se bazează pe informațiile din rapoartele de monitorizare, analiza documentară și datele furnizate de autoritățile responsabile.

În cazul în care, în urma evaluării, se constată necesitatea ajustării intervențiilor, Programul poate fi actualizat în baza recomandărilor formulate în prezentul raport, cu scopul eficientizării implementării și asigurării atingerii obiectivelor stabilite.

3. ANALIZA STRUCTURII PROGRAMULUI ȘI A IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE ACȚIUNI

3.1. Structura și parametrii de planificare

Programul național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 625/2023 (cu modificările ulterioare operate prin Hotărârea Guvernului nr. 669/2025), este fundamentat pe o arhitectură strategică menită să asigure tranziția către un sistem eficient și digitalizat. Documentul include un Plan de acțiuni structurat pe cinci obiective strategice, care cuprinde 13 acțiuni și 44 de subacțiuni planificate pentru întreaga perioadă de implementare.

1 Obiectiv General: dezvoltarea unui sistem performant de achiziții publice capabil să furnizeze „valoare pentru bani” în utilizarea fondurilor publice;

5 Obiective Specifice (OS): care vizează principalele direcții de reformă (armonizare legislativă, digitalizare, utilizare strategică a achizițiilor, consolidare instituțională și profesionalizare);

13 Acțiuni principale: Defalcate în **44 de subacțiuni operaționale**, monitorizate distinct în cadrul Planului de acțiuni anexat la hotărâre.

Distribuția subacțiunilor pe obiective specifice este redată în Tabelul nr. 1:

Tabelul nr. 1. Distribuția subacțiunilor pe obiective specifice

Obiectiv specific (OS)	Număr subacțiuni	Pondere din total
OS 1 – Armonizarea legislației la acquis-ul UE	6	13,6%
OS 2 – Reengineeringul sistemului electronic	5	11,4%
OS 3 – Sistem integral de achiziții strategice	18	40,9%
OS 4 – Politică unitară și centralizare	8	18,2%
OS 5 – Profesionalizare și dezvoltarea capacităților	7	15,9%
TOTAL	44	100%

Începând cu anul 2023, implementarea Programului a vizat, într-o primă etapă, inițierea proceselor de armonizare legislativă, consolidarea cadrului instituțional și lansarea activităților pregătitoare pentru digitalizarea sistemului. Întrucât realizarea măsurilor incluse în Plan implică mai mulți actori instituționali – Ministerul Finanțelor, Agenția Achiziții Publice, Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”, Autoritatea Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, precum și alte autorități publice – realizarea unor acțiuni a fost condiționată de adoptarea prealabilă a actelor normative relevante, precum și de parcurgerea procedurilor de consultare și avizare.

În perioada 2023–2025, implementarea Planului de acțiuni s-a concentrat, în principal, pe următoarele direcții:

- armonizarea cadrului normativ național cu acquis-ul Uniunii Europene;
- revizuirea și dezvoltarea legislației primare și secundare în domeniul achizițiilor;
- pregătirea procesului de reengineering al Sistemului informațional „Registrul de stat al achizițiilor publice” (în continuare – SI „RSAP”);
- dezvoltarea capacităților profesionale prin instruirii și mecanisme de certificare;
- inițierea măsurilor privind centralizarea achizițiilor publice.

Se remarcă faptul că o parte dintre acțiuni au fost condiționate de adoptarea cadrului normativ primar. Spre exemplu, măsurile privind digitalizarea integrală a ciclului de achiziții și instituționalizarea unor mecanisme noi de monitorizare a contractelor au fost condiționate de adoptarea noii legi în domeniul achizițiilor publice și de elaborarea actelor subsecvente aferente.

De asemenea, procesul de reengineering al SI „RSAP” a fost influențat de necesitatea asigurării resurselor financiare adecvate, inclusiv prin valorificarea grantului oferit de Banca Mondială, precum și de parcurgerea etapelor tehnice preliminare (analiza proceselor, elaborarea specificațiilor tehnice, consultări cu experți internaționali).

În perioada evaluată (2023–2025), din acțiunile și subacțiunile analizate:

- o parte semnificativă au fost realizate integral, în special pe componenta de armonizare legislativă și dezvoltare a cadrului normativ;
- un număr relevant de acțiuni se află în proces de realizare, în special cele aferente digitalizării complete a sistemului și consolidării mecanismelor de monitorizare;

- un număr redus de acțiuni sunt nerealizate sau replanificate, fiind afectate de constrângeri instituționale, financiare sau de necesitatea ajustării cadrului normativ.

Gradul global estimativ de implementare pentru perioada 2023–2025 este de aproximativ 70%, reflectând un progres substanțial în raport cu complexitatea reformei asumate.

3.2. Calendarul de implementare și planificarea operațională

Din perspectiva eșalonării temporale, pentru perioada de referință a evaluării intermediare (2023–2025), au fost planificate pentru inițiere și/sau finalizare un număr de **18 subacțiuni**, reprezentând aproximativ **41%** din volumul total de intervenții prevăzute în Program.

Celelalte **26 de subacțiuni (59%)**, care vizează preponderent componentele cu grad ridicat de complexitate tehnologică (extinderea funcționalităților SI „RSAP”) și instituțională (centralizarea achizițiilor), sunt planificate pentru etapa de consolidare a Programului (2026–2027).

3.3. Sinteza statistică a progresului (Status cumulativ)

Evaluarea realizată la data de 1 martie 2026, prin contrapunerea indicatorilor de produs cu rezultatele raportate de instituțiile responsabile (Ministerul Finanțelor, Agenția Achiziții Publice, Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”, Autoritatea Națională pentru Soluționarea Contestațiilor), relevă următoarea dinamică a implementării raportată la totalul celor **44** de măsuri:

Statutul Acțiunii	Număr acțiuni	Pondere din total	Interpretare calitativă
Realizat Integral	15	34,1%	Măsuri finalizate, cu livrabile aprobate (legi, hotărâri de Guvern, studii de fezabilitate).
În Curs de Realizare (Avansat)	18	40,9%	Activități aflate în derulare conform graficului, inclusiv procese cu caracter continuu.
În Curs de Realizare (Cu Întârzieri)	10	22,7%	Măsuri demarate, dar care au depășit termenul inițial estimat, necesitând replanificare.
Neinițiat / Blocat	1	2,3%	Măsuri condiționate de factori exogeni sau de finalizarea unor etape precedente.
TOTAL	44	100%	

Programul înregistrează un grad de implementare activă de **75%** (acțiuni realizate și în curs de realizare avansată). Întârzierile identificate sunt concentrate sectorial pe OS 2 și OS 4, fiind justificate de complexitatea procedurilor de achiziții, dezvoltare a soluțiilor software finanțate din surse externe și implementării mecanismelor de achiziții centralizate.

3.4. Situația implementării conform Raportului anual 2025

Rezultate relevante obținute în perioada 2023 - 2025

În perioada analizată au fost obținute o serie de rezultate semnificative, în special în cadrul Obiectivului specific 1 – „Armonizarea legislației în domeniul achizițiilor publice la acquis-ul Uniunii Europene, în special desemnarea clară a autorităților/entităților care aplică prevederile normative și modalitatea de contestare pentru fiecare mod de atribuire a contractelor, până în anul 2027.”

Astfel:

- A fost promovat și adoptat noul cadru legislativ în domeniul achizițiilor publice, orientat spre alinierea la directivele europene relevante, consolidând transparența, competitivitatea și eficiența procedurilor.

- Au fost elaborate și promovate acte normative secundare (hotărâri de Guvern și ordine ministeriale) privind standardizarea documentației, formularelor și procedurilor aplicabile.

- Au fost elaborate tabele de concordanță și documente de fundamentare pentru armonizarea legislației naționale cu directivele Uniunii Europene în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, concesiunilor, achizițiilor în domeniul apărării și securității naționale, cât și căilor de atac.

În cadrul Obiectivului specific 2 – „Reengineeringul sistemului electronic de achiziții, pentru a răspunde cerințelor la nivel național și european, și realizarea a minimum 80% din valoarea achizițiilor inițiate anual cu utilizarea sistemului electronic (e-procurement) pentru întregul ciclu de achiziții (planificare, derularea procedurii, atribuire, managementul contractului – amendamente) începând cu anul 2027”:

- A fost inițiat procesul de re-engineering al SI „RSAP”, fiind realizată analiza proceselor de business și elaborate specificațiile tehnice pentru dezvoltarea noii arhitecturi a sistemului.

- Au fost intensificate consultările cu partenerii externi și experții europeni în vederea alinierii sistemului la cerințele eForms și la bunele practici europene.

În cadrul Obiectivului specific 3 – „Crearea unui sistem integral de achiziții, în scopul atingerii obiectivelor stabilite în documentele de politici publice, cu accent pe aspecte sociale, de mediu, de inovare și performanță, inclusiv clarificarea rolurilor organizațiilor de la nivel strategic, tactic și operațional pentru evitarea conflictului de competență, până la finele anului 2027”:

- A fost consolidat cadrul normativ și instituțional aferent funcției de control și integritate în domeniul achizițiilor publice, inclusiv prin clarificarea competențelor autorităților implicate.

- Au fost dezvoltați indicatori de risc și inițiate măsuri pentru integrarea instrumentelor de management al riscurilor în procesele de monitorizare.

- A fost sporit nivelul de transparență a procedurilor de achiziții publice, inclusiv prin extinderea utilizării instrumentelor electronice și a publicării datelor relevante.

- A fost intensificată cooperarea interinstituțională între autoritățile cu atribuții în domeniul achizițiilor publice și al controlului.

- Au fost elaborate specificații tehnice-model care integrează criteriile de sustenabilitate și inovare;

- Au fost organizate instruirii tematice pentru autoritățile contractante privind aplicarea criteriilor verzi, sociale și de inovare în documentațiile de atribuire;

- Au fost inițiate măsuri pentru dezvoltarea mecanismelor de monitorizare automată prin SI „RSAP”.

Per ansamblu, rezultatele obținute indică un progres pozitiv în direcția dezvoltării unui sistem de achiziții publice mai transparent, orientat spre performanță și aliniat la obiectivele de politici publice. Totodată, pentru perioada următoare rămâne necesară consolidarea mecanismelor operaționale și finalizarea integrării instrumentelor digitale de monitorizare.

În cadrul Obiectivului specific 4 – „Promovarea politicii unitare și realizarea achizițiilor în condiții de eficiență economică și social”:

- Au fost realizate analize preliminare și consultări privind instituirea și consolidarea mecanismelor de achiziții centralizate, inclusiv în cooperare cu parteneri internaționali.

În cadrul Obiectivului specific 5 – „Dezvoltarea, consolidarea capacităților și profesionalizarea personalului responsabil de achiziții”:

- A fost instituit mecanismul de profesionalizare și certificare a specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale.

- Au fost organizate sesiuni de informare pentru autoritățile contractante și operatorii economici, contribuind la creșterea nivelului de competență și la aplicarea uniformă a legislației.

Constrângeri și factori care au influențat implementarea

Implementarea Planului de acțiuni în perioada 2023 - 2025 a fost influențată de mai mulți factori, în special:

- ✓ necesitatea adoptării etapizate a cadrului normativ primar și secundar;
- ✓ durata procedurilor de consultare (la nivel național și la Comisia UE) și avizare interinstituțională;

- ✓ dependența unor acțiuni de asistență tehnică și finanțare externă;

- ✓ complexitatea procesului de transformare digitală a sistemului.

În pofida acestor constrângeri, implementarea Programului a avansat într-un ritm constant, iar rezultatele obținute indică o consolidare progresivă a sistemului de achiziții publice și apropierea acestuia de standardele europene.

Evaluare cumulativă 2023 - 2025

Deși 64% din acțiuni sunt încă „în curs”, acest lucru reflectă complexitatea reformei (digitalizare end-to-end) și nu neapărat o lipsă de performanță, trendul fiind unul pozitiv, ceea

ce indică o evoluție pozitivă și menținerea traiectoriei stabilite pentru atingerea obiectivelor până în anul 2027.

Analiza financiară

Implementarea Programului s-a realizat în limitele alocațiilor bugetare aprobate, în conformitate cu prevederile cadrului normativ aplicabil. Majoritatea acțiunilor au fost finanțate din bugetul Ministerului Finanțelor, subprogramul 05.01, precum și din surse de asistență externă, acolo unde a fost cazul.

Conform Raportului anual de implementare a Planului de acțiuni aferent Programului național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023-2027 (<https://mf.gov.md/sites/default/files/documente%20relevante/Raport%20de%20realizare%202025.pdf>), pentru anul 2025, pentru subacțiunile cu termen 2025 situația este următoarea:

Obiectiv Specific 1 – Armonizare Legislativă

Subacțiune	Termen	Statut 2025
1.2.1 Modificare Legea 74/2020	Trim. III 2025	În curs de realizare
1.2.3 Proiect lege achiziții publice	Trim. III 2025	✓ Realizat (Legea nr. 325/2025 adoptată)

Concluzie OSI: progres substanțial, un act legislativ major adoptat.

Obiectiv Specific 2 – Reengineering sistem electronic

Subacțiune	Termen	Statut 2025
2.1.1 Procese de business	Trim. III 2025	✓ Realizat
2.1.2 Concept reengineering	Trim. IV 2025	✓ În curs

Observație: Implementarea este susținută prin grantul cu Banca Mondială.

Obiectiv Specific 3 – Sistem integral (monitorizare strategică)

Subacțiune	Termen	Statut 2025
3.1.1 Identificare organizații	Trim. II 2025	În curs
3.2.1 Registru electronic politici	Trim. IV 2025	În curs
3.2.2 Indicatori evaluare	Trim. II 2025	În curs
3.4.1 Modificare Hotărâre de Guvern nr. 1419/2016	Trim. III 2025	✓ Realizat (HG 695 /2025 adoptată)
3.4.3 Metodologie monitorizare	Trim. IV 2025	În curs

Observație: Corelare directă cu dezvoltarea noului SI „RSAP” (e-Achiziții).

Obiectiv Specific 4 – Centralizare

Subacțiune	Termen	Statut 2025
4.1.1 Analiză centralizare	Trim. II 2025	✓ Realizat
4.1.2 Acte UCA centrale	Trim. IV 2025	Replanificat pentru 2026

Subacțiune	Termen	Statut 2025
4.1.3 Acte UCA locale	Trim. IV 2025	Replanificat pentru 2026

Observație: Replanificare confirmată oficial în raport.

Obiectiv Specific 5 – Profesionalizare

Subacțiune	Termen	Statut 2025
5.1.1 Analiză nevoi formare	Trim. IV 2025	✓ Realizat
5.2.1 Sistem național certificare	Trim. III 2025	✓ Realizat (HG 533/2025 adoptată)
5.2.2 Program formare adulți	Trim. III 2025	✓ Realizat
5.2.5 Registru electronic specialiști	Trim. III 2025	✓ Realizat

OS5 este obiectivul cu cel mai mare nivel de realizare în 2025.

3.5. Situația statistică actualizată (martie 2026)

Pe baza subacțiunilor raportate oficial pentru 2025:

Statut	Număr (2025)	Observație
✓ Realizat	6	Legi, Hotărâri de Guvern, sistem certificare, registru
⊕ În curs	5	Reengineering și monitorizare
△ Replanificat	2	UCA central și local

Raportat la total Program (44 subacțiuni):

Statut	Pondere estimată cumulativ
Realizat	~20%
În curs	~30%
Replanificat	~5%
Termen 2026–2027	~45%

Execuția financiară comparativă pentru anii 2023–2025

Sursă	Buget planificat	Executat	Rată absorbție
Buget de stat (subprogramul 05.01)	Conform CBTM	92%	Ridicată
Asistență externă (Banca Mondială / GIZ)	4.300.000 USD + asistență GIZ	65%	Moderată

Discrepanța dintre cele două rate se explică prin:

- Acordul de grant cu Banca Mondială a fost semnat la 15 mai 2025, astfel absorbția efectivă urmează să se accelereze în 2026–2027;

- procedurile de achiziție a serviciilor IT specifice regulilor Băncii Mondiale necesită termene mai îndelungate decât procedurile din bugetul național;
- activitățile finanțate din buget intern (normative, instruiți, certificare) au generat livrabile concrete cu costuri reduse și eficiență ridicată.

Indicatori valorici relevanți ai eficienței utilizării resurselor:

- Adoptarea Legii nr. 325/2025 privind achizițiile publice – estimat a reduce costurile de conformitate cu până la 15% pentru autoritățile contractante;
- Aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 695/2025 privind planificarea achizițiilor – permite o mai bună corelare buget–achiziții, cu impact estimat în reducerea achizițiilor nefinalizate;
- Primele achiziții centralizate realizate prin mecanismul pilot – generează economii de scară estimate prin reducerea numărului de proceduri individuale pentru categorii comune de bunuri.

Ministerul Finanțelor va prezenta, în raportul anual 2026, o analiză a economiilor generate prin mecanismele de achiziții centralizate, cu indicatori valorici cuantificabili.

3.6. Replanificare, conform Raportului anual 2025

Confirmat oficial:

- Subacțiunile cu privire la centralizare, cu privire reengineering-ul sistemului electronic de achiziții, în mare parte, au fost replanificate pentru 2026;
- Programul a fost extins până în 2027 prin Hotărârea Guvernului nr. 669/2025;
- Nu au fost eliminate intervenții;
- Replanificarea este justificată prin complexitatea reformei instituționale.

Extinderea Programului până în 2027 a permis redistribuirea presiunii implementării asupra anilor 2026–2027, fără a modifica arhitectura strategică.

4. Analiza detaliată pe obiective specifice

Obiectivul specific 1

Consolidarea cadrului normativ și armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene.

Implementarea acțiunilor aferente acestui obiectiv a constituit prioritatea majoră în perioada 2023 - 2025, întrucât modernizarea cadrului normativ reprezintă premisa esențială pentru realizarea celorlalte reforme prevăzute în Program.

În perioada de referință, majoritatea acțiunilor incluse în acest obiectiv au fost evaluate cu calificativele „Realizat” sau „Realizat parțial/În proces de realizare”, ceea ce reflectă un progres substanțial în procesul de armonizare legislativă. Au fost promovate și adoptate acte normative primare și secundare, au fost elaborate tabele de concordanță, iar reglementările existente au fost revizuite în vederea asigurării compatibilității cu directivele Uniunii Europene relevante pentru

domeniul achizițiilor publice/sectoriale, achizițiilor în domeniul apărării și securității naționale, concesiunilor, cât și căilor de atac.

Acțiunile evaluate cu calificativul „Realizat” vizează, în principal, adoptarea și modificarea cadrului legislativ, standardizarea documentației și clarificarea procedurilor aplicabile. Calificativul „Realizat parțial/În proces de realizare” a fost atribuit măsurilor care presupun etape succesive de implementare, inclusiv elaborarea actelor normative subsecvente sau finalizarea proceselor de consultare cu partenerii europeni.

Un număr redus de acțiuni a fost încadrat la calificativul „Nerealizat”, acestea fiind condiționate de adoptarea unor acte normative conexe sau de finalizarea procedurilor de consultare și avizare. Per ansamblu, obiectivul dat poate fi apreciat ca având un grad ridicat de implementare, constituind fundamentul reformei sistemului de achiziții publice.

Consolidarea cadrului normativ

Rezultate înregistrate:

- armonizarea cadrului legislativ cu directivele UE, adoptarea Legii nr. 325/2025 privind achizițiile publice, aliniată Directivei 2014/24/UE, ajustarea Legii nr. 74/2020 în curs de finalizare;
- actualizarea documentațiilor standard, aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 610/2025 cu privire la punerea în aplicare a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, apărării și securității și concesiuni;
- dezvoltarea cadrului normativ secundar, aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 695/2025 privind planificarea achizițiilor publice.

Evaluare:

Majoritatea acțiunilor sunt realizate sau se află într-un stadiu avansat de implementare. Progresul înregistrat este considerat semnificativ și contribuie direct la alinierea sistemului național de achiziții publice la acquis-ul european.

Armonizarea legislativă și actele subsecvente

Acțiunile de armonizare legislativă sunt, în mare parte, realizate sau în curs avansat de implementare (proiecte de lege promovate, tabele de concordanță elaborate, hotărâri de Guvern de punere în aplicare). Pentru perioada următoare se impune finalizarea componentelor replanificate și accelerarea elaborării cadrului normativ secundar aferent noilor reglementări, în conformitate cu cerințele legislației naționale și ale acquis-ului Uniunii Europene.

Obiectivul specific 2

Digitalizarea completă a ciclului de achiziții publice.

Digitalizarea reprezintă una dintre componentele structurale cu cel mai ridicat grad de complexitate și cel mai mare potențial de impact sistemic al Programului, fiind esențială pentru creșterea transparenței, eficienței și trasabilității procedurilor de achiziții.

În perioada analizată, acțiunile aferente acestui obiectiv au fost evaluate preponderent cu calificativul „Realizat parțial/În proces de realizare”, având în vedere caracterul etapizat și complex al intervențiilor, precum și dependența acestora de asigurarea cadrului financiar și instituțional adecvat.

Au fost realizate activități pregătitoare esențiale, inclusiv analiza proceselor de business, elaborarea specificațiilor tehnice pentru re-engineeringul SI „RSAP” și desfășurarea consultărilor cu experți internaționali. Totodată, au fost realizate măsuri de aliniere la cerințele europene privind utilizarea formularelor standard (eForms).

Calificativul „Realizat” a fost atribuit acțiunilor aferente etapelor pregătitoare finalizate (analize, documente tehnice, inițierea procedurilor), în timp ce calificativul „Realizat parțial/În proces de realizare” reflectă faptul că implementarea tehnică propriu-zisă este planificată pentru perioada 2026 - 2027.

Digitalizare și re-engineering al Sistemului informațional „RSAP” (e-Achiziții)

În cadrul Obiectivului specific 2 – Reengineeringul sistemului electronic de achiziții, progresul înregistrat în perioada evaluată vizează în principal etapa de pregătire și fundamentare tehnică a modernizării sistemului.

Progrese confirmate (conform Raportului anual 2025)

1. *Elaborarea proceselor de business (2.1.1)* – realizată. Procesele de business ale noului sistem electronic au fost mapate și documentate cu suportul Băncii Mondiale, în cadrul proiectului „Sprijinirea eficienței achizițiilor publice și valorii pentru bani în Moldova”.

2. *Asigurarea finanțării externe* – realizată. La data de 15 mai 2025 a fost semnat Acordul de grant cu Banca Mondială (valoare: 4,3 mln USD), în cadrul Fondului fiduciar multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW)”.

3. *Elaborarea și aprobarea Conceptului noului sistem (2.1.2)* – realizată. Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al achizițiilor publice” (e-Achiziții) a fost elaborat și adoptat de către Guvern.

4. *Pregătirea documentației de licitație pentru dezvoltarea IT* – realizat. Specificațiile tehnice și documentația de atribuire pentru selecția dezvoltatorului IT au fost elaborate.

Implicații funcționale și de integritate generate de absența modulelor de monitorizare a contractelor:

Sistemul informațional „RSAP” (MTender) în forma actuală nu asigură monitorizarea integrată a executării contractelor de achiziții publice. Această lacună are implicații concrete și cuantificabile asupra nivelului de transparență și integritate al sistemului:

- Absența monitorizării automate a executării contractelor face imposibilă detectarea în timp real a întârzierilor, modificărilor neautorizate sau neexecuțiilor parțiale;

- Indicatorul nr. 10 din Tabelul 1 al Programului (rata de executare a contractelor, țintă 90% până în 2027) nu poate fi colectat și verificat în mod sistematic, ceea ce limitează capacitatea de evaluare a performanței;

- Indicatorul nr. 11 (ponderea acordurilor de prelungire a termenelor, de redus de la 3,12% la 2,5%) nu poate fi monitorizat automat, lăsând loc practicilor neconforme;

- Capacitatea Agenției Achiziții Publice de a exercita funcția de monitorizare a conformității, prevăzută de art. 10 din Legea nr. 131/2015, este limitată în absența datelor integrate din faza de executare a contractelor;

- Riscul de utilizare ineficientă a fondurilor publice în faza post-atribuire rămâne neacoperit de instrumentele electronice existente, ceea ce poate genera prejudicii bugetare nedocumentate.

Aceste riscuri sunt amplificate de extinderea termenelor de implementare, care prelungește perioada în care sistemul funcționează fără modulele esențiale de control ex-post.

Evaluare obiectivă a progresului

La nivelul perioadei evaluate (2023–2025):

- Etapa de analiză și conceptualizare este realizată.
- Finanțarea pentru implementare este asigurată.
- Implementarea tehnică efectivă (dezvoltarea și operaționalizarea noului sistem) urmează să fie realizată în perioada 2026–2027.

Prin urmare, nu se poate constata încă realizarea modernizării sistemului, ci doar finalizarea etapei pregătitoare.

Situația privind digitalizarea completă a ciclului de achiziții (end-to-end)

Obiectivul Programului prevede utilizarea sistemului electronic pentru întreg ciclul de achiziții (planificare – derulare – atribuire – management contract).

Conform datelor oficiale:

- Funcționalitățile actuale permit desfășurarea procedurilor și publicarea informațiilor.
- Modulul complet de management al contractelor și integrarea integrală a monitorizării ex-post urmează a fi dezvoltat în cadrul noului sistem.

Astfel, utilizarea integrală (end-to-end) nu este încă realizată, fiind dependentă de:

- contractarea dezvoltatorului IT;
- implementarea modulară a noului sistem până în 2027.

Publicarea datelor și interoperabilitate

Raportul anual 2025 confirmă:

- integrarea indicatorilor de performanță în specificațiile noului sistem;
- intenția de generare automatizată a indicatorilor prin noul e-Achiziții.

Totuși, interoperabilitatea completă și automatizarea integrală a indicatorilor sunt încă în fază de dezvoltare.

Concluzie tehnică

Componenta de digitalizare înregistrează progrese relevante la nivel de pregătire tehnică și instituțională, însă implementarea efectivă a noului sistem electronic este în fază incipientă.

Riscurile principale identificate:

- dependența de calendarul proiectului finanțat de Banca Mondială;
- complexitatea tehnică a dezvoltării sistemului;
- necesitatea aprobării și implementării cadrului normativ aferent.

Pentru atingerea obiectivului de utilizare integrală a e-procurement până în 2027, este necesară:

- respectarea strictă a calendarului de implementare IT;
- asigurarea continuității finanțării;
- monitorizarea periodică a etapelor de dezvoltare.

Obiectivul specific 3

Crearea unui sistem integrat de achiziții publice, cu roluri instituționale clar delimitate și orientat spre obiective sociale, de mediu și de inovare, până la finele anului 2027.

Acest obiectiv are ca scop diminuarea riscurilor de fraudă, corupție și utilizare inefficientă a fondurilor publice, prin consolidarea mecanismelor de control și creșterea transparenței proceselor de achiziții.

În perioada evaluată, implementarea acțiunilor aferente a înregistrat un progres moderat cu dependență critică față de Obiectivul 2. O parte dintre măsuri au fost apreciate cu calificativul „Realizat”, în special cele orientate spre consolidarea cadrului normativ și clarificarea competențelor instituționale ale autorităților implicate.

Totodată, un număr semnificativ de acțiuni a fost încadrat la calificativul „Realizat parțial/În proces de realizare”, având în vedere că dezvoltarea mecanismelor sistemice de monitorizare a executării contractelor și integrarea instrumentelor de management al riscurilor în platforma electronică depind de finalizarea etapelor de digitalizare. Calificativul „Nerealizat” a fost atribuit acelor acțiuni a căror implementare este condiționată direct de operaționalizarea noii versiuni a sistemului informațional RSAP.

Consolidarea controlului și integrității

Rezultate înregistrate:

- dezvoltarea indicatorilor de risc;
- creșterea nivelului de transparență;
- intensificarea cooperării interinstituționale.

Evaluare:

Progresul este apreciat ca fiind bun, însă pentru eficientizarea deplină a mecanismelor de control este necesară o integrare mai avansată a datelor între sistemele informaționale relevante.

Promovarea achizițiilor publice durabile și inovative

În perioada de referință au fost inițiate măsuri pentru integrarea criteriilor de sustenabilitate și inovare în documentația de atribuire. Acțiunile realizate au fost evaluate cu calificativele „Realizat” și „Realizat parțial/În proces de realizare”, în special cele ce țin de elaborarea unor specificații tehnice-model și organizarea de instruiți tematice.

Cu toate acestea, aplicarea sistemică a criteriilor de durabilitate la nivelul tuturor sectoarelor și instituționalizarea unor indicatori specifici de monitorizare rămân obiective în curs de realizare.

Achiziții strategice (verzi/social/inovare) și instruiți

Au fost raportate activități de instruire și elaborarea unor specificații-model care includ criterii de sustenabilitate. Pentru consolidarea impactului este necesară dezvoltarea unor mecanisme operaționale clare și a unor indicatori de performanță, inclusiv prin valorificarea capacităților de monitorizare automată prin SI „RSAP”.

Achiziții durabile și inovative - evaluare

Progresul înregistrat este gradual și pozitiv. Pentru etapa următoare se impune elaborarea ghidurilor sectoriale dedicate și consolidarea expertizei autorităților/entităților contractante, în vederea extinderii aplicării criteriilor de durabilitate și inovare în mod sistemic și coerent, în conformitate cu bunele practici europene.

Obiectivul specific 4

Consolidarea procesului de centralizare a achizițiilor publice.

Acest obiectiv reprezintă una dintre componentele cu grad ridicat de complexitate ale reformei, întrucât presupune ajustări instituționale și organizatorice semnificative, precum și definirea unui model operațional funcțional.

În perioada 2023 - 2025, implementarea acțiunilor aferente a fost evaluată, în majoritate, cu calificativul „Realizat parțial/În proces de realizare”, având în vedere că intervențiile au vizat preponderent etape pregătitoare, inclusiv realizarea analizelor, desfășurarea consultărilor, elaborarea conceptului și examinarea opțiunilor privind modelul instituțional de centralizare.

Un număr limitat de acțiuni a fost apreciat cu calificativul „Realizat”, iar unele măsuri au fost încadrate la „Nerealizat”, în principal din cauza necesității adoptării unor decizii suplimentare de politică publică și a promovării cadrului normativ aferent.

Centralizare și achiziții auxiliare

Progresul înregistrat este unul moderat, fiind caracterizat, în această etapă, prin activități de analiză și pregătire. Pentru atingerea rezultatelor preconizate până în anul 2027, sunt necesare decizii instituționale clare, adoptarea actelor normative corespunzătoare și implementarea unor proiecte-pilot urmate de extinderea graduală (scalare) a mecanismelor de centralizare.

Obiectivul specific 5

Dezvoltarea capacităților profesionale ale actorilor implicați.

Consolidarea competențelor profesionale reprezintă un element esențial pentru asigurarea aplicării uniforme și corecte a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice.

În perioada 2023 - 2025 au fost implementate măsuri relevante privind profesionalizarea specialiștilor în domeniul achiziției publice/sectoriale, inclusiv instituirea mecanismelor de instruire și certificare. O parte semnificativă a acțiunilor aferente acestui obiectiv a fost evaluată cu calificativul „Realizat”, în special cele care au vizat organizarea sesiunilor de instruire și elaborarea materialelor metodologice de suport.

Calificativul „Realizat parțial/În proces de realizare” a fost atribuit acțiunilor care presupun dezvoltarea continuă a sistemului de certificare. În perioada evaluată nu au fost identificate întâzieri sistemice majore; totuși, consolidarea durabilă a domeniului necesită menținerea și dezvoltarea unui mecanism permanent de formare, evaluare și perfecționare profesională.

Dezvoltarea capacităților profesionale

Rezultate înregistrate:

- implementarea programelor de instruire dedicate specialiștilor din domeniu;
- dezvoltarea cadrului de profesionalizare;
- organizarea sesiunilor de instruire la nivel regional regionale.

Evaluare:

Progresul înregistrat este unul bun și constant. Pentru asigurarea sustenabilității pe termen lung, se impune consolidarea mecanismului de certificare, extinderea continuă a programelor de formare și adoptarea măsurilor necesare pentru reducerea fluctuației personalului implicat în procesul de achiziții publice.

Per ansamblu, analiza detaliată pe obiective specifice evidențiază o implementare diferențiată a Programului. Se constată progrese substanțiale pe componenta de consolidare normativă și profesionalizare, în timp ce digitalizarea integrală a ciclului de achiziții și centralizarea achizițiilor publice înregistrează un ritm mai moderat de avansare.

În special, componenta de centralizare prezintă un progres mai limitat comparativ cu alte obiective, fiind necesară accelerarea intervențiilor pentru valorificarea economiilor de scară și atingerea rezultatelor planificate.

5. Evaluarea Programului pe criterii de analiză

Evaluarea intermediară a Programului național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2027 a fost realizată prin prisma principalelor criterii de analiză prevăzute de Ghidul metodologic pentru evaluarea intermediară și ex-post a politicilor publice: relevanță, eficacitate, eficiență, impact și durabilitate.

5.1. Relevanța

Programul își menține un grad ridicat de relevanță în raport cu prioritățile naționale și cu angajamentele asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană.

Obiectivele și acțiunile prevăzute răspund necesității de modernizare a sistemului de achiziții publice, de consolidare a integrității și de asigurare a utilizării eficiente a fondurilor publice. Programul este corelat cu Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice, Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Planul național de dezvoltare și Programul de activitate al Guvernului.

În contextul obținerii statutului de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană, armonizarea cadrului legislativ cu acquis-ul UE și consolidarea capacității administrative în domeniul achizițiilor publice devin imperative. Prin urmare, relevanța Programului nu doar că se menține, ci este consolidată de evoluțiile politico-instituționale recente.

Apreciere: relevanță ridicată.

5.2. Coerență

Programul prezintă un nivel bun de coerență internă și externă, fiind corelat cu programele bugetare sectoriale și cu intervențiile finanțate din asistență externă. Structura obiectivelor și a acțiunilor este, în general, logică și complementară.

Totuși, pentru etapa următoare este necesară clarificarea suplimentară a rolurilor instituționale în implementarea unor componente, în special în domeniul digitalizării și centralizării achizițiilor.

Apreciere: coerență bună.

5.3. Eficacitatea

Eficacitatea reflectă măsura în care obiectivele și acțiunile planificate au fost realizate în perioada evaluată.

Analiza celor 13 acțiuni și 43 subacțiuni aferente perioadei 2023 - 2025 indică un grad de implementare de aproximativ 70%. Progrese semnificative au fost înregistrate în special în domeniul armonizării cadrului normativ și al profesionalizării specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale.

Acțiunile privind adoptarea și revizuirea legislației, standardizarea documentației și instituirea mecanismelor de formare au fost realizate într-o proporție ridicată. În schimb,

măsurile care presupun transformări structurale și tehnologice - în special digitalizarea integrală a ciclului de achiziții și centralizarea procedurilor de achiziții - au un caracter etapizat și necesită un orizont mai lung de implementare.

Apreciere: eficacitate medie–ridică.ă.

5.4. Eficiența

Eficiența a fost analizată prin raportarea resurselor utilizate la rezultatele obținute.

În perioada evaluată, Programul a valorificat complementar resurse bugetare și asistență externă, în special pentru digitalizare și armonizare legislativă. Activitățile normative și de instruire au generat rezultate vizibile într-un interval relativ scurt, ceea ce indică o utilizare adecvată a resurselor.

Pe de altă parte, complexitatea intervențiilor tehnologice și instituționale a determinat o implementare etapizată în domeniul digitalizării și centralizării, ceea ce afectează temporar eficiența percepută. Unele întârzieri sunt asociate dependenței de procese externe (avizare, asistență tehnică, finanțare).

Apreciere: eficiență bună pe componenta normativă și de capacități; moderată pe componenta tehnologică.

5.5. Impactul

Impactul se referă la schimbările observabile în sistemul de achiziții publice ca urmare a implementării Programului.

La nivel intermediar, se constată:

- consolidarea cadrului normativ și clarificarea procedurilor;
- creșterea nivelului de profesionalizare a specialiștilor;
- sporirea transparenței prin standardizarea documentației și pregătirea pentru utilizarea formularelor europene;
- creșterea gradului de aliniere la cerințele Uniunii Europene.

Impactul structural deplin – în special în ceea ce privește eficientizarea completă a ciclului de achiziții și reducerea substanțială a riscurilor sistemice – este condiționat de finalizarea procesului de digitalizare și de operaționalizarea mecanismelor de monitorizare a executării contractelor.

Apreciere: impact intermediar pozitiv; impactul sistemic deplin urmează a fi consolidat.

5.6. Durabilitatea

Durabilitatea vizează capacitatea rezultatelor obținute de a se menține și dezvolta în timp.

Reformele legislative adoptate au un caracter structural și sunt integrate în arhitectura normativă națională, ceea ce le conferă un grad ridicat de stabilitate. De asemenea,

instituționalizarea mecanismelor de formare și certificare contribuie la sustenabilitatea dezvoltării capacității administrative.

În schimb, durabilitatea deplină a transformării digitale depinde de asigurarea finanțării, a mentenanței tehnice și a guvernantei clare a sistemului informațional. Consolidarea procesului de centralizare necesită, la rândul său, decizii instituționale ferme și continuitate administrativă.

În ansamblu, Programul prezintă premise solide de durabilitate, cu condiția menținerii angajamentului politic și instituțional pentru finalizarea reformelor până în anul 2027.

Apreciere: durabilitate ridicată pentru rezultatele normative; moderată pentru cele operaționale și IT.

5.7. Evaluarea conform criteriilor OCDE

- Relevanță: ridicată – Programul rămâne aliniat priorităților naționale și europene.
- Eficacitate: medie–ridică – implementare în mare parte conform planificării.
- Eficiență: bună – utilizare adecvată a resurselor, cu unele constrângeri pe componenta IT.
- Impact: pozitiv la nivel normativ și instituțional; impactul sistemic deplin depinde de operaționalizarea SI „RSAP”.
- Durabilitate: bună, condiționată de menținerea resurselor și finalizarea reformelor digitale.

În ansamblu, Programul înregistrează progrese consistente la jumătatea perioadei de implementare și dispune de premise solide pentru atingerea obiectivelor până în anul 2027, cu condiția accelerării componentelor tehnologice și instituționale.

6. Principalele riscuri identificate și măsuri de ajustare pentru anii 2026 - 2027

Evaluarea intermediară evidențiază faptul că, deși implementarea Programului a înregistrat progrese consistente în perioada 2023 - 2025, atingerea integrală a obiectivelor până în anul 2027 este condiționată de gestionarea eficientă a unor riscuri structurale și operaționale. Identificarea acestora la jumătatea perioadei de implementare permite adoptarea unor măsuri corective în timp util.

Analiza implementării evidențiază următoarele riscuri:

- posibile întârzieri în procesele de avizare și adoptare a cadrului normativ secundar;
- dependența unor intervenții de asistență tehnică și financiară externă;
- capacitate administrativă neuniformă la nivelul autorităților implicate;
- fragmentarea instituțională în anumite componente ale sistemului.

Totodată, experiența perioadei evaluate relevă că măsurile susținute de o guvernanta clară și de finanțare stabilă au înregistrat un ritm de implementare mai accelerat.

Măsuri de ajustare și recomandări prioritare pentru 2026 – 2027:

În vederea menținerii ritmului reformei și asigurării atingerii obiectivelor Programului, se recomandă prioritizarea următoarelor intervenții:

- Prioritizarea cadrului normativ secundar - accelerarea elaborării și aprobării pachetului de acte subsecvente și a ghidurilor de aplicare ulterior intrării în vigoare a noului cadru legislative.

- Consolidarea guvernantei SI „RSAP” - aprobarea modelului de guvernanță al Sistemului informațional „RSAP”, stabilirea unui calendar modular de dezvoltare și pilotare a funcționalităților pe întreg ciclul de achiziții (planificare – procedură – atribuire – managementul contractului).

- Instituționalizarea monitorizării contractelor – definirea și implementarea unui set minim de date, responsabilități clare și termene de raportare pentru monitorizarea executării contractelor.

- Dezvoltarea mecanismelor de achiziții centralizate – adoptarea deciziilor privind modelul instituțional la nivel central și local, elaborarea unui plan de scalare și corelarea acestuia cu activități de instruire și suport metodologic.

- Consolidarea sistemului de indicatori – dezvoltarea și operaționalizarea unui set extins de indicatori de performanță și impact, precum și publicarea periodică a tablourilor de bord pentru monitorizarea progresului.

6.1. Riscuri normative și instituționale

Un risc major este determinat de complexitatea procesului de armonizare legislativă și de necesitatea adoptării în termen a actelor normative subsecvente. Eventualele întârzieri în aprobarea cadrului secundar pot afecta aplicarea coerentă a noilor reglementări și pot genera practici neuniforme la nivelul autorităților/entităților contractante.

De asemenea, implementarea reformei presupune o coordonare interinstituțională continuă între Ministerul Finanțelor, Agenția Achiziții Publice, Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe, Autoritatea Națională pentru Soluționarea Contestațiilor și alte autorități relevante. Disfuncționalitățile de coordonare sau suprapunerile de competențe pot încetini ritmul de implementare.

Măsuri de ajustare propuse:

- stabilirea și monitorizarea unui calendar ferm pentru adoptarea actelor normative restante;

- instituirea unui mecanism periodic de coordonare interinstituțională, la nivel tehnic și decizional;

- clarificarea responsabilităților instituționale prin acte normative sau dispoziții administrative interne.

6.2. Riscuri privind digitalizarea sistemului

Digitalizarea integrală a ciclului de achiziții reprezintă una dintre cele mai complexe componente ale Programului. Principalele riscuri identificate vizează:

- posibile întârzieri în dezvoltarea și operaționalizarea noii versiuni a sistemului informațional;
- dificultăți tehnice privind interoperabilitatea cu alte sisteme guvernamentale;
- insuficiența resurselor financiare sau umane pentru mentenanță și dezvoltare continuă;
- rezistența la schimbare din partea utilizatorilor.

Având în vedere că o parte semnificativă a obiectivelor privind transparența și monitorizarea depind de funcționalitățile sistemului electronic, eventualele întârzieri pot afecta impactul general al Programului.

Măsuri de ajustare propuse:

- consolidarea echipei tehnice responsabile de implementarea proiectului de re-engineering;
- asigurarea unei planificări financiare multianuale pentru mentenanță și dezvoltare;
- implementarea etapizată a funcționalităților, cu prioritizarea componentelor critice;
- desfășurarea unui program extins de instruire și suport tehnic pentru utilizatori.

6.3. Riscuri privind centralizarea achizițiilor publice

Procesul de centralizare implică transformări instituționale și decizii strategice privind modelul operațional. Absența unei viziuni unitare sau întârzierile în adoptarea cadrului normativ aferent pot afecta atingerea obiectivelor stabilite.

Totodată, centralizarea poate genera rezerve la nivelul autorităților contractante, în special în ceea ce privește autonomia decizională și adaptarea procedurilor la necesitățile specifice.

Măsuri de ajustare propuse:

- clarificarea modelului instituțional și a etapelor de implementare;
- elaborarea și diseminarea ghidurilor metodologice pentru autoritățile contractante;
- implementarea graduală a mecanismelor, cu evaluări intermediare ale rezultatelor.

6.4. Riscuri privind capacitatea administrativă

Implementarea reformei depinde în mod direct de nivelul de competență și stabilitatea personalului implicat. Fluctuația cadrelor, deficitul de specialiști certificați și suprasolicitarea instituțională pot afecta aplicarea uniformă a cadrului normativ.

Măsuri de ajustare propuse:

- extinderea programelor de formare și certificare;
- integrarea competențelor în domeniul achizițiilor publice în sistemele instituționale de management al performanței.

6.5. Riscuri externe și contextuale

Implementarea Programului are loc într-un context economic și geopolitic dinamic, care poate influența prioritățile bugetare și capacitatea administrativă. Eventualele constrângeri financiare sau schimbările de priorități guvernamentale pot afecta ritmul reformei.

Măsuri de ajustare propuse:

- integrarea acțiunilor Programului în planificarea bugetară multianuală;
- menținerea dialogului cu partenerii de dezvoltare pentru asigurarea asistenței tehnice și financiare;
- monitorizarea periodică a progresului și ajustarea priorităților, după caz.

În ansamblu, gestionarea proactivă a acestor riscuri și implementarea măsurilor de ajustare propuse vor fi esențiale pentru finalizarea reformelor și atingerea obiectivelor Programului până în anul 2027, în conformitate cu cerințele cadrului normativ național și ale angajamentelor europene asumate de Republica Moldova

7. Concluzii generale și recomandări finale

Evaluarea intermediară confirmă că **Programul** se află pe o traiectorie pozitivă, cu un grad de implementare activă de 75%, **este relevant și coerent** cu prioritățile de integrare europeană. Totuși, atingerea obiectivelor finale în 2026 depinde critic de accelerarea digitalizării și soluționarea crizei de personal.

Recomandări prioritare pentru Guvern:

1. **Ajustarea Planului de Acțiuni:** Revizuirea termenelor pentru livrabilele IT nerealizate și includerea lor prioritară pentru anul viitor.
2. **Sustenabilitate Financiară:** Asigurarea în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu a resurselor necesare pentru mentenanța sistemelor electronice post-implementare.
3. **Consolidarea UCA:** Mandatarea Unității Centrale de Achiziții pentru a prelua obligatoriu anumite categorii de achiziții de la ministere, pentru a genera economii de scară imediate.
4. **Profesionalizare:** Lansarea unui Program Național de Certificare obligatorie, condiționând dreptul de a face parte din grupurile de lucru de deținerea certificatului.

Evaluarea intermediară evidențiază că Programul se află pe o traiectorie pozitivă de implementare. Cu toate acestea, perioada 2026–2027 va fi determinantă pentru finalizarea reformelor structurale, în special în domeniul digitalizării și al centralizării achizițiilor publice.

În intervalul 2023–2025 au fost realizate progrese substanțiale, în special pe componenta normativă și instituțională. Au fost promovate măsuri relevante de armonizare a cadrului legislativ cu acquis-ul Uniunii Europene, de consolidare a mecanismelor de profesionalizare și de standardizare a procedurilor. Aceste evoluții creează premise solide pentru modernizarea

sistemului și alinierea acestuia la standardele europene, în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană.

Totodată, evaluarea arată că obiectivele cu caracter structural și tehnologic — în special digitalizarea integrală a ciclului de achiziții publice și consolidarea procesului de centralizare — necesită accelerarea implementării în perioada 2026–2027. Complexitatea tehnică și instituțională a acestor intervenții justifică caracterul etapizat al progresului, însă atingerea integrală a obiectivelor până în anul 2027 depinde de menținerea unui ritm susținut al reformei.

Per ansamblu, Programul își menține relevanța strategică, coerența internă și alinierea la prioritățile naționale și europene. Gradul global de implementare pentru perioada 2023–2025 confirmă o evoluție pozitivă, însă consolidarea impactului necesită măsuri suplimentare de coordonare, planificare și monitorizare.

Programul național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2027 rămâne un instrument esențial pentru modernizarea guvernantei financiare și consolidarea statului de drept. Evaluarea intermediară confirmă că reforma este în curs și produce rezultate vizibile, în special la nivel normativ și instituțional. Perioada următoare este decisivă pentru transformarea progreselor inițiale într-un impact structural durabil.

Constatări generale

1. Programul își menține relevanța și coerența în raport cu prioritățile naționale și europene.

2. Componenta legislativă și cea de profesionalizare înregistrează progrese consistente.

3. Capacitatea administrativă rămâne principalul factor limitativ pentru unele intervenții.

4. Digitalizarea integrală și centralizarea achizițiilor necesită intensificarea eforturilor.

5. Principalele riscuri identificate vizează:

- insuficiența resurselor umane specializate;
- complexitatea transformării digitale;
- dependența de procese legislative și instituționale conexe.

Implementarea Programului se menține, în ansamblu, în parametrii planificați. În etapa actuală, nu se impune revizuirea obiectivelor strategice.

Recomandări pentru perioada 2026–2027

Pentru asigurarea finalizării cu succes a reformei, se recomandă:

1. *Accelerarea digitalizării sistemului de achiziții publice*, prin prioritizarea dezvoltării și operaționalizării funcționalităților esențiale ale sistemului informațional, inclusiv a mecanismelor de monitorizare a executării contractelor și a interoperabilității cu alte sisteme guvernamentale.

2. *Finalizarea și consolidarea cadrului normativ secundar*, în vederea asigurării aplicării uniforme a noilor reglementări și prevenirii lacunelor interpretative.

3. *Consolidarea coordonării interinstituționale*, prin instituirea unor mecanisme regulate de monitorizare a progresului și clarificarea responsabilităților actorilor implicați.

4. *Extinderea și instituționalizarea programelor de profesionalizare*, astfel încât funcția de achiziții publice să fie exercitată de specialiști certificați și supuși formării continue.

5. *Operaționalizarea etapizată a mecanismelor de centralizare*, însoțită de evaluări periodice privind eficiența și impactul acestora.

6. *Asigurarea resurselor financiare și umane adecvate*, inclusiv prin integrarea acțiunilor Programului în planificarea bugetară multianuală și valorificarea asistenței externe disponibile.

Recomandări operaționale prioritare

- accelerarea implementării complete a monoplatformei e-Achiziții;
- consolidarea mecanismului național de certificare profesională;
- extinderea utilizării indicatorilor digitali de risc;
- creșterea ponderii achizițiilor centralizate;
- elaborarea ghidurilor și instrucțiunilor privind achizițiile sustenabile;
- instituirea unei monitorizări trimestriale consolidate la nivel guvernamental.

În concluzie, prin implementarea consecventă a măsurilor de ajustare și menținerea angajamentului politic și administrativ, obiectivele stabilite pentru anul 2027 pot fi atinse în mod coerent, contribuind semnificativ la consolidarea sistemului național de achiziții publice și la parcursul european al Republicii Moldova.

Recomandări strategice

Digitalizare:

- calendar modular ferm pentru SI „RSAP”;
- buget multianual pentru mentenanță;
- prioritizarea monitorizării contractelor.

Centralizare:

- implementare pilot accelerată;
- analiză economii scalabile;
- extindere graduală.

Profesionalizare:

- certificare obligatorie;
- formare continuă anuală.

Monitorizare:

- tablou de bord trimestrial;
- raportare publică anuală.